

CIJENA PROIZVODNJE JEFTINIH BANANA

SADRŽAJ

INFO MAIL ADRESA:

eko.bubamara@gmail.com

IMPRESSUM

Bubamara je tromjesečnik udruge Eko Liburnia.

IZDAVAČ

Eko Liburnia

udruga za razvitak eko-turizma,
ekološke poljoprivrede i zaštite
okoliša

Jelačićev trg 1/III, 51000 Rijeka
web adresa: www.eko-liburnia.hr

POKROVITELJ

Zadruga AgriBioCert

Veli Dvor 11, 51513 Omišalj
web adresa: www.agribiocert.hr

NASLOVNICA:

www.foodispower.org

BROJ 8

Prosinac 2015.

BORBA PROTIV NAMETNIKA

3 Apoplektično venuće (Mal d'esca) vinove loze– kako je zaštititi nakon rezidbe

NOVOSTI

4 Glifosat je spašen; EFSA smatra da najvjerojatnije nije kancerogen

5 Oznaka o hranjivoj vrijednosti na bocama vina: proizvođači strahuju

6 Hidroponski uzgoj : Zašto ekološka poljoprivreda nije moguća bez tla?

7 Sve veći broj tvrtki se zalaže za korištenje jaja iz slobodnog uzgoja

8 COLLECT EARTH-jednim klikom do satelitskih snimaka vašeg gospodarstva

9 Smjernice o dodatnim kontrolama nad uvezenim ekološkim proizvodima

EKOLOŠKA PROIZVODNJA

10 Ekološka proizvodnja i trokut bolesti

NASLOVNICA

12 Cijena proizvodnje jeftinih banana

13 Koliko je uistinu održiva proizvodnja banana koje jedemo?

POLJOPRIVREDA U ZEMLJAMA EU

16 Prodaja državnog zemljišta u Mađarskoj– tko će se okoristiti?

IZ EUROPSKE UNIJE

17 NOVEL FOODS: Europska unija rekla da algama i kukcima

18 Pad poljoprivrednih prihoda diljem Europske unije

19 Gdje završavaju europske kruške?

20 Spora smrt poljoprivrede Europske unije

ZANIMLJIVOSTI

21 Italija– nova aplikacija za prepoznavanje ekološki certificiranih proizvoda

22 Bademovo mlijeko– je li uistinu zdravo i održivo?

23 Hrana u prahu za sve užurbanije ljude

APOPLEKTIČNO VENUĆE (MAL D'ESCA) VINOVE LOZE- KAKO JE ZAŠTITI NAKON REZIDBE

Znanstvenici iz Sveučilišta u Leonu (Španjolska), nakon 6 godina istraživanja te zahvaljujući projektu financiranom od strane vinarije Vega Sicilia S.A., su pronašli prirodno sredstvo za zaštitu vinove loze nakon rezidbe.

Njihova su otkrića objavljena u američkom časopisu Applied and Environmental Microbiology.

Prema riječima Juan Jose Rubio Coque-a, koordinatora projekta, sredstvo uspješno sprječava gljivične infekcije koje uzrokuju bolesti vinove loze poput Mal d'esca i Petri bolest.

Riječ je o kombinaciji raznih prirodnih antifungalnih supstancija koji sprječavaju pojavu gljivičnih infekcija nakon rezidbe. Sredstvo je potrebno primijeniti prskanjem i to na ranama nastalim slijedom rezidbe.

Učinkovitost sredstva je ispitana laboratorijskim pokusima te na polju na pokusnim vinogradima.

Vinove loze na kojima je sredstvo primijenjeno su pokazale značajno smanjenje stope gljivičnih infekcija te stope mortaliteta u odnosu na biljke koje nisu bile tretirane.

Važnost ovog istraživanja je u činjenici da pruža rješenje za vrlo ozbiljan problem koji utječe na vinograde iz cijeloga svijeta i za koje ne postoji efikasno rješenje na tržištu. Proizvod, obzirom se sastoji od prirodnih supstancija, nije opasan za okoliš i nije toksičan za ljude i životinje.

Obzirom se radi o proizvodu koji sadržava razne antifungalne supstance isti ima razne mehanizme djelovanja što pozitivno utječe na njegovu učinkovitost.

Sredstvo predstavlja obećavajuću alternativu tradicionalnim sredstvima protiv gljivica te se isti može koristiti i u proizvodnji ekoloških vina.

(IZVOR www.teatronaturale.it; pinova.hr)

www.sivamspa.it

ŠTO JE MAL D'ESCA

Bolest je poznata u literaturi kao "Mal d'Esca", a kod nas je opisivana kao apoplektično venuće.

Uzrokovana je kompleksom gljiva koji razgrađuju drvo. Kod loze, parazit prodire i lokalizira se u srži, a postepeno se širi u drvo. Destrukcija drvne mase nastaje kao posljedica patološkog djelovanja gljive. Micelij gljive prodire dublje u drvo, luči enzime koji izazivaju transformaciju lignina i celuloze. Zbog djelovanja gljive tkivo unutar trsa postaje smeđežute boje.

Zbog postojećih promjena u čokotu, dolazi do promjena u vanjskom izgledu. Na zelenim dijelovima vidi se postepeno sušenje i to od rubova lista i širi se između žila (znak nekroze, magnezium-crvenilo), ali uvijek ostaje jedna zelena traka uz glavne žile lista.

GLIFOSAT JE SPAŠEN; EFSA SMATRA DA NAJVJEROJATNIJE NIJE KANCEROGEN

www.centerforfoodsafety.org

Glifosat je kemijski pripravak koji se koristi u raznim fitosanitarnim proizvodima te je njegovo korištenje u Europi regulirano striktnim propisima.

Nakon raznih polemika o potencijalnoj kancerogenosti glifosata čekalo se očitovanje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) u sklopu procedure za obnovu autorizacije za korištenje glifosata u Europi.

Grupa koja je provela reviziju je zaključila da postoji mala vjerojatnost da je glifosat genotoksičan (to jest da oštećuje DNK) ili kancerogen.

Slijedom takvih saznanja, grupa je odlučila da se glifosat neće klasificirati kao kancerogen na temelju EU propisa vezanim za razvrstavanje, označavanje, obilježavanje i pakiranje opasnih kemikalija.

Svi stručnjaci – osim jednog- su se složili da ni epidemiološki podaci niti rezultati testiranja na životinjama nisu pokazali vezu između izloženosti glifosatu i nastanka raka kod čovjeka.

EFSA je u svojoj reviziji uzela u obzir i izvješće objavljeno od strane Međunarodne agencije za istraživanje raka (IARC) koje je klasificiralo glifosat kao vjerojatno kancerogeno.

Međutim, za razliku od Međunarodne agencije

za istraživanje raka EFSA je u svojoj reviziji pregledala veliki broj znanstvenih podataka i istraživanja i zbog tog razloga je došlo do tako različitih zaključka o kancerogenosti glifosata.

Grupa znanstvenika uključena u reviziju je odredila referentnu akutnu dozu za glifosat od 0,5 mg/kg tjelesne težine. To je prvi put da se za glifosat određuje takav prag izloženosti. Osim određivanja referentne akutne doze, grupa je odredila i dodatne pragove: prihvatljiva razina izloženosti radnika je postavljena na 0,1 mg/kg tjelesne težine dnevno te dnevna doza za potrošače je postavljena na 0,5 mg /kg tjelesne težine u skladu sa referentnom akutnom dozom.

Jose Tarazona, odgovoran za odjel za pesticide u Europskoj agenciji za sigurnost hrane je izjavio: "Revizija je bila vrlo iscrpna te je uzela u obzir veliki broj podataka i novih istraživanja.

Uvođenjem akutne doze buduće procedure za procjenu rizika vezanim za korištenje glifosata će biti zasigurno strože. Što se tiče kancerogenosti, ne postoji vjerojatnost da je glifosat kancerogen.”

Europska komisija će koristiti zaključke revizije Europske agencije za sigurnost hrane u procesu odlučivanja vezanim za održavanje glifosata u EU listi dozvoljenih sredstava.

Federica Ferrario, odgovorna osoba u Greenpeace Italija tvrdi da su rezultati revizije Europske agencije za sigurnost hrane poljuljali povjerenje u nezavisnost te agencije. Naime ona tvrdi da se veliki dio njihovog izvješća poziva na razne neobjavljene studije koje su financirali sami proizvođači glifosata. Stoga, jedini je zaključak taj da se EFSA odlučila suprotstaviti najistaknutijoj međunarodnoj agenciji za istraživanje raka kako ne bi naštetila velikim proizvođačima pesticida poput Monsanto. Europska agencija za kemikalije (ECHA) će također pokrenuti istraživanje vezano za kancerogenost glifosata. Međutim, objavljivanje njihovih rezultata se ne očekuje prije 2017. godine.

(IZVOR: www.teatronaturale.it)

OZNAKA O HRANJIVOJ VRIJEDNOSTI NA BOCAMA VINA: PROIZVOĐAČI STRAHUJU

Ovih se dana opet počelo raspravljati o vinu i kalorijama te o vinu i etiketama.

Europska unija ozbiljno razmišlja o povlačenju vina iz liste prehrambenih proizvoda za koje vrijedi izuzeće od obveze stavljanja oznake o hranjivoj vrijednosti.

O aktualnosti te tematike progovorio je i Denis Pantini, director Winemonitor-a. "Dovoljno je pogledati rezultate Google pretraživanja gdje su korisnici upisivali pojmove "vino" i "kalorije". U tome su se na prvom mjestu našli stanovnici SAD-a (100) a slijede stanovnici Ujedinjenog Kraljevstva (66), Kanade (63), Australije (50) i Francuske (25). Riječ je o državama koje su vrlo važne za izvoz vina proizvedenog u Italiji”.

Dnevna kalorijska potreba za odraslu osobu

od otprilike 70 kg je od 2170 kalorija. Boca crvenog vina Amarone, sa gradacijom od 160, ima 885 kalorija što znači da čaša tog vina (150 ml) ima 134 kalorije. Čaša malo lakšeg vina, sa gradacijom od 130, ima 109 kalorija, to jest 20% manju energetske vrijednosti od prethodnog vina.

“Za potrošače koji izrazito paze na liniju etiketa sa oznakama o hranjivoj vrijednosti vina bi mogla imati negativne posljedice jer će isti odustati čak i od obične čaše vina tokom ručka upravo zbog etikete” kaže Pantini.

Domenico Zonin, predsjednik Unione Italiana Vini (udruga talijanskih proizvođača vina) je također komentirao cijeli slučaj: “Uvođenje obveze stavljanja oznake o hranjivoj vrijednosti na vinu bi imalo negativne posljedice za proizvođače kojima je jedini medij za komunikaciju upravo etiketa. Također, stavljanje takve oznake bi moglo dovesti do izjednačavanja enološkog svijeta sa rizicima vezanim za nezdrave prehrambene proizvode sa kojima se enološki svijet ne istovjetuje. Ne može se odbaciti naša kultura pijenja vina zbog pogrešnih političkih odluka”.

(IZVOR: www.teatronaturale.it)

HIDROPONSKI UZGOJ : Zašto ekološka poljoprivreda nije moguća bez tla?

U SAD-u je ekološka poljoprivreda u

www.plantnutrients.co

posljednjih nekoliko godina doživjela znatne promjene, točnije od trenutka kada je znak „USDA Certified Organic“ prešao pod kontrolom Federalnog zavoda za poljoprivredu.

Trenutno je ekološki certificirano 4000 mljekara gdje krave imaju veoma ograničen pristup pašnjacima i 2000 hektara oranica gdje se koriste sredstva sumnjivog podrijetla. Međutim, najnevjerojatnija je promjena ta da će se odsada i proizvodi iz hidroponskog uzgoja moći certificirati kao ekološki.

Zašto hidroponski uzgoj ne može biti ekološki?

Osnovno načelo ekološke poljoprivrede nalaže da se biljke moraju uzgajati na plodnom i biološki aktivnom tlu; u hidroponičnom uzgoju se tlo uopće ne koristi.

U idealnom sustavu, tlo se poboljšava sa organskim gnojivima i mineralnim tvarima koje proizlaze iz samih stijena prisutnim u tlu; zelena gnojidba je uključena u plodoredu kako bi se očuvala bioraznolikost. Riječ je o pozitivnom pristupu čiji je cilj uzgajati zdrave biljke koje će se boriti protiv nametnika i bolesti vlastitim mehanizmima.

U definiciji „ekološke poljoprivrede“ Američkog ureda za poljoprivredu (USDA) naglašavala se važnost biološke aktivnosti tla. Međutim, agencija je naknadno izmijenila

definiciju te u 2002. godini izbacila iz definicije sve riječi koje su upućivale na tlo.

U 2010. godini, National Organic Standards Board (NOSB), odgovoran za predlaganje izmjena i dopuna propisa ekološke poljoprivrede, je oštro kritiziralo uključivanje hidroponskog uzgoja u propisu o ekološkoj poljoprivredi.

U njihovom su izvješću napisali:

„ Bogastvo organizama, koji čine biološku mrežu, je temelj za zdravo tlo; to je „tajna“ uspješne ekološke poljoprivrede koja uspijeva i bez primjene insekticida i drugih sintetičkih supstancija.“

No, unatoč njihovoj primjedbi, Miles McEvoy, direktor NOP-a (National Organic Program) je odobrio hidroponski uzgoj u ekološkoj poljoprivredi.

Trenutno većina ulagača cilja na takozvane hidroponske „ vertikalne farme“ gdje se uzgoj biljaka odvija u hermetički zatvorenim prostorijama pomoću LED svjetala i pumpama za hranjive tvari.

Nekoliko je regionalnih certifikacijskih tijela zasad odbilo certificirati objekte za hidroponski uzgoj. To je pozitivan potez, međutim postoji opasnost da proizvodi iz hidroponskog uzgoja postepeno zauzmu svo tržište što će negativno utjecati na lokalne poljoprivrednike koji svoj uzgoj temelje na korištenju tla.

Sukladno standardima o ekološkoj proizvodnji, američki potrošači ne mogu znati koje se namirnice proizvode u hidroponskom sustavu jer tu informaciju nije obavezno stavljati na etiketi proizvoda.

Plodno tlo je osnova za ekološki uzgoj biljaka. Hidroponski uzgoj umjesto tla koristi razne otopine bogate hranjivim tvarima koje međutim ne mogu zamijeniti kompleksnu strukturu koja se stvara u tlu.

Tradicionalno je geslo ekološke poljoprivrede „Hraniti tlo a ne biljku“. Hidroponski se uzgoj temelji na suprotnoj strategiji. Obzirom je 2015. godina proglašena Međunarodnom godinom tla; nadamo se da njegova važnost neće biti zaboravljena u svijetu ekološke poljoprivrede.

(IZVOR: aiab.it)

SVE VEĆI BROJ TVRTKI

www.glaumegranch.com

Scrambled Eggs: Separating Factory Farm Egg Production from Authentic Organic Agriculture

A Report by The Cornucopia Institute

cornucopia.org

www.pinterest.com

Istraživanje instiuta

Cornucopia možete pročitati na web stranici:

<http://www.cornucopia.org/egg-report/scrambledeggs.pdf>

SE ZALAŽE ZA KORIŠTENJE JAJA IZ SLOBODNOG UZGOJA

Subway je posljednja franšiza brze hrane koja se obvezala da će ubuduće koristiti samo jaja iz slobodnog uzgoja. Lanac restorana je 28.12.2015. godine izjavilo da će do 2025. godine svih 30. 000 restorana iz Sjeverne Americe servirati samo jaja iz slobodnog uzgoja.

U 2015. godini razni su se restorani obvezali na korištenje održivih lanaca opskrbe što podrazumijeva i korištenje jaja iz slobodnog uzgoja.

Mc Donald's i General Mills su dva od tih restorana koji su se na to opredjelili početkom 2015. godine. Ostale tvrtke uključuju Taco Bell, Panera, Starbucks i Kellogg's.

Nedavno je i Nestle izjavio da će započeti prijelaz na korištenje jaja iz slobodnog uzgoja za sve svoje proizvode i to do 2020. godine.

U izjavi na svojoj web stranici Costco je objavio da planira prodati više od 1 milijarde jaja iz slobodnog uzgoja u 2016. godini. Međutim, Costco objašnjava da prijelaz na opskrbu isključivo jajima iz slobodnog uzgoja će zahtjevati dosta vremena obzirom više od 90% jaja potječe iz kaveznog uzgoja.

Međutim novo istraživanje instituta Cornucopia, "Scrambled Eggs: Separating Factory Farm Egg Production from Authentic Organic Agriculture", pokazuje da iako mnogo ekoloških proizvođača uistinu poštuje načela ekološke proizvodnje još uvijek postoje oni proizvođači kojima je korištenje eko znaka samo marketinška taktika.

(IZVOR: organic-market.info)

COLLECT EARTH-jednim klikom do satelitskih snimaka vašeg gospodarstva

www.esa.int

Do prije nekih deset godina poljoprivrednici su poznavali svoja polja samo sa horizontalne perspektive. Zatim je stigao Google Earth i svako od nas se zabavljao gledajući s visoka svoju kuću, polja, rijeke i kanale.

Danas je tehnologija išla korak dalje te zahvaljujući suradnji Google-a i FAO-a (Organizacija za prehranu i poljoprivredu), poljoprivrednici iz cijeloga svijeta danas imaju pristup alatu koji omogućava pregled polja iz ptičje perspektive, pregled povijesnog razvoja polja te pristup mnogim dodatnim informacijama.

FAO je, naime, razvila besplatan software koji koristi ogromnu arhivu satelitskih snimaka, Google-ov model za računanje te druge izvore poput Bing Mapa za slike u visokoj rezoluciji. Alat se zove **Collect Earth** te koristi bazu podataka Google Earth Engine-a, portal pomoću kojeg se može pristupiti bezbrojnom broju satelitskih slika uslikanih sa američkim i europskim satelitima.

“Po prvi put kompleksne informacije su lako dostupne i neiskusnim korisnicima” objašnjava Giulio Marchi forestry officer iz FAO-a. “Prije razvoja Collect Earth-a nisu postojali nikakvi jednostavni i besplatni alati za pregled terena”.

Kako funkcionira Collect Earth?

Nakon preuzimanja software-a i dodatnih personalizacija istog moguće je promatrati iz

ptičje perspektive polja i gradove te locirati svoje poljoprivredno gospodarstvo. “Iza tog naizgled vrlo jednostavnog postupka stoji kompleksan model kalkulacije”, objašnjava Marchi. “Satelitske slike su vrlo teške i nisu povezane jedna s drugom te je stoga potrebno povezati sve slike kako bi iste mogli koristiti i korisnici koji nemaju jaku internetsku vezu”.

Svaki poljoprivrednik može s tim software-om gledati svoje imanje no, zanimljiva je činjenica da može pregledati i povijesne slike svojeg imanja. Naime, sateliti Modis i Landsat prolaze iznad iste točke više puta mjesečno te konstantno ažuriraju bazu podataka. Landsat 7 i 8 prolaze kroz istu točku svakih 16 dana a Sentinel svakih 5 dana.

Pregled povijesnih slika je vrlo korisno za poljoprivrednike. Gledajući slike moguće je locirati područja gdje nema vegetacije, stanje tla nakon odrona, promjene u rijekama nakon obilnih kiša, itd.

“Do prije 3 godine postojanje takvog alata je bilo nezamislivo” objašnjava Marchi. “Slike s najslabijom rezolucijom (250 metara za 250) su one satelita Modis. Stoga, one nisu korisne za pojedinog poljoprivrednika ali mogu poslužiti za procjene na razini općine ili županije. Slike satelita Landsat imaju bolju rezoluciju (30 metara za 30). Međutim, ovih dana su počele stizati slike satelita Sentinel 2 koji ima iznimno dobru rezoluciju (10 metara za 10)”.

Korisnici koji se registriraju na platformi dobivaju instrumente za razvrstavanje svog terena, hektar po hektar te identifikaciju obrađenih polja, šuma, rijeka i močvara.

Takvim načinom rada, poljoprivrednici mogu pratiti promjene i razvoj u vremenu svojih terena.

FAO je razvila i dodatni alat koji zasad još nije dostupan korisnicima. Riječ je o alatu koji mjeri bujnost vegetacije te omogućuje praćenje njezinih promjena u vremenu. U budućnosti će, stoga, poljoprivrednici moći redovito pratiti zdravstveno stanje svojih biljaka.

Kako započeti sa korištenjem Collect Earth-a?

Na stranicama Collect Earth-a je moguće preuzeti software. No, njegovo korištenje nije lako razumljivo.

“Naši stručnjaci drže predavanja u trajanju od 7 dana za sve stručnjake iz država gdje se Collect Earth mora koristiti”, objašnjava Marchi. Za ljude koji imaju malo gospodarstvo možda je cijeli postupak prekomplikiran; međutim, za javne ustanove alat je iznimno koristan.

“Morate shvatiti da Earth Engine i Collect Earth alati koji olakšavaju pristup ogromnoj količini podataka. No, u isto vrijeme potrebno je imati određena znanja kako bi se tim podacima znali koristiti”.

Projekt Collect Earth, uglavnom financiran od strane International Climate Initiative njemačkog ministarstva, je koristan alat za poljoprivrednike i valde iz cijeloga svijeta.

To osobito vrijedi za zemlje iz trećeg svijeta gdje je pristup tehnologiji još ograničen. Specijalizirane agencije za praćenje teritorija će tako moći nadzirati stanje šuma i pašnjaka a mali poljoprivrednici će moći pratiti stanje svojeg imanje koristeći smartphone.

(IZVOR: agronotizie.imagelinenetwork.com)

SMJERNICE O DODATNIM KONTROLAMA NAD

**AKO ŽELITE ISPROBATI ALAT MOŽETE
GA PREUZETI NA WEB STRANICI:**

<http://www.openforis.org/tools/collect-earth.html>

UVEZENIM EKOLOŠKIM PROIZVODIMA

Europska komisija je ustanovila da je značajna količina ekoloških proizvoda uvezenih u EU iz Ukrajine u razdoblju od prosinca 2014. do veljače 2015. godine rezultirala pozitivna na pesticide koji nisu dozvoljeni u ekološkoj proizvodnji.

Ta serija nepravilnosti, kao i informacije dobivene od strane nadležnih tijela država članica, je pokrenula niz pitanja vezanim za ekološke proizvode koji se uvoze iz Ukrajine i susjednih zemalja (Azerbajdžan, Bjelorusija, Gruzija, Kazahstan, Kirgistan, Moldavija, Tadžikistan, Uzbekistan i Ruska federacija).

Slijedom toga nadležne vlasti svih država članica EU su se složile sa realizacijom dodatnih službenih kontrola nad ekološkim proizvodima uvezenim iz tih zemalja u skladu sa smjernicama usvojenim 3. prosinca 2015. godine.

(IZVOR: ec.europa.eu)

VIŠE INFORMACIJA O SMJERNICAMA MOŽETE PRONAĆI NA WEB STRANICI EU:

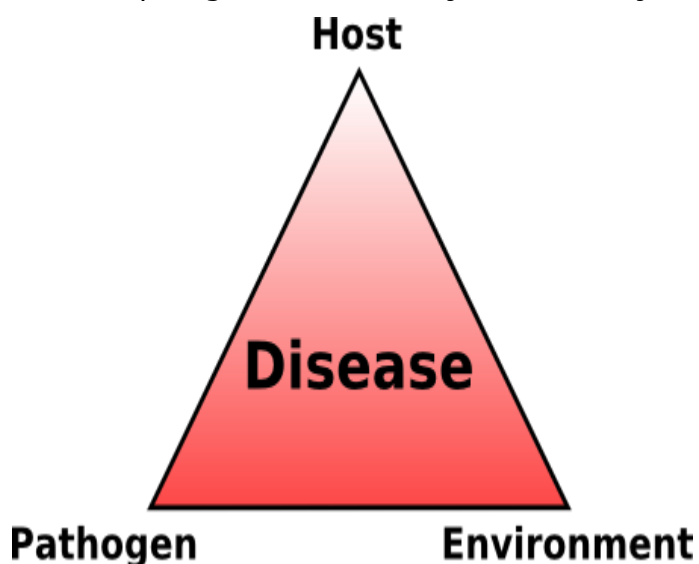
http://ec.europa.eu/agriculture/organic/documents/eu-policy/guidelines-additional-controls_en.pdf

EKOLOŠKA PROIZVODNJA I TROKUT BOLESTI

Bolesti na biljkama će se pojaviti samo u onim slučajevima kada nešto što može uzrokovati bolest dođe u kontakt sa biljkom koja se može zaraziti i to u povoljnim ekološkim uvjetima. Iako to zvuči dosta trivijalno, vrlo je važno imati na umu ta tri faktora- tehnički opisani kao zarazni patogen, osjetljivi domaćin i ekološki uvjeti- kako bi se zaštitom biljaka upravljalo na efikasan način. 1960. godine ta je ideja opisana ilustracijom, koja je postala ikonom biljne patologije, nazvanom "**trokut bolesti**" (Stevens, 1960).

Zarazni patogen možete izbjeći korištenjem

sjemena koje nije zaraženo. Uklonite osjetljive domaćine korištenjem otpornih sorti ili efikasnom rotoacijom (plodoredom). Učinite okruženje nepovoljnim za razvoj bolesti povećavši razmak između biljaka i pravilnom drenažom tla.

I, kao ekološki poljoprivrednik, imajte na umu cijeli sustav te činjenicu da su ta tri faktora usko povezana.

Međutim, u određenim situacijama nije nužno postojanje svih tih faktora da bi se bolest pojavila. Na primjer ozljede biljaka slijedom smrzavanja, ozljede plodova zbog prejake sunčeve svjetlosti, prestanak rasta biljke zbog zagađenja su samo neki od primjera gdje se poremećaj pojavljuje u odsutnosti zaraznog patogena. Takvi se poremećaji nazivaju abiotičnim.

Trokut bolesti ne uzima u obzir još jedan faktor koji je presudan za pojavu određenih bolesti a to je vektor. Ako je određeni organizam, na primjer kukac, potreban patogenu da isti zaokruži svoj životni ciklus, vektor će biti presudan u određivanju da li će se bolest pojaviti ili neće. Mnogi vektori također predstavljaju sredstvo širenja bolesti. Mnogo virusa spada u tu kategoriju.

Zbog tih nedostataka u trokutu bolesti mnogi su predložili da se u istom doda i vektor u crti koja povezuje domaćina sa patogenom.

Osim vektora, neki smatraju da bi se trebao dodati i ljudski faktor. Međutim to zvuči malo antropocentrično. Naime, ljudi mogu svojim postupcima „olakšati“ pojavu bolesti no, ostaje činjenica da se bolesti pojavljuju u prirodi unatoč ljudskom faktoru. Štoviše, ljudi su indirektno dio domaćina obzirom se već stoljećima bave oplemenjivanjem bilja. Stoga, dodavanje ljudskog faktora u trokutu je suvišno i predstavlja bezpotrebnu komplikaciju.

U svakom slučaju evo kako se bolest biljaka razvija: osjetljivi domaćin dolazi u kontakt sa patogenom u povoljnom okruženju i nastaje bolest.

Kako se bolest manifestira? Bolest se manifestira putem simptoma i/ili znakova. Simptomi podrazumijevaju vidljive promjene na biljci – na primjer sušenje lista, nekroze, itd. Znakovi se odnose na sami patogen koji je vidljiv na biljci- na primjer izrasline na deblu, curenje bakterijske mase iz stabljike, itd.

FAKTOR VREMENA

Kako bi izbjegli pojavu bolesti vrlo je važno biti svjesni da se faktori mijenjaju kroz vrijeme.

Iako imate sortu koja može biti zaražena patogenom dovoljno je izbjegavati njihov kontakt dok su ekološki uvjeti povoljni za nastanak bolesti. Primjer je rana sadnja dinja u Sjevernoj Karolini u periodu kada spore patogena nisu još stigle do polja kako bi se biljke uspjele očvrstiti i narasti prije pojave patogena.

Dva važna faktora povezana za vrijeme su **latentni period** i **zarazni period**. Kada je biljka zaražena ali ne pokazuje nikakve simptome, bolest je latentna i neće biti vidljiva. Međutim, pitanje je vremena kada će bolest u potpunosti buknuti. Nakon toga slijedi zarazni period gdje većina patogena izbacuje dodatne spore kako bi se zarazile i ostale biljke.

Taj zarazni period je iznimno važan jer se više tih perioda može pojaviti na biljci tokom jedne sezone te uzrokovati ekspanzionalni rast u bolesti. Svaka spora može proizvoditi tisuće drugih spora koje će zaraziti ostale biljke. U takvim slučajevima dolazi do epidemije te je studija takvih bolesti nazvana epidemiologija. Jedan od boljih primjera strašne epidemije u kojoj su se tri faktora trokuta bolesti savršeno poklopila je Velika irska glad (ili Velika krumpirova glad) iz 1845.- 1846. godine.

RAD SA TROKUTOM BOLESTI

Dvije su stvari osnovne za rad sa trokutom bolesti. Vrijede za sve poljoprivrednike a posebice za ekološke poljoprivrednike koji stavljaju naglasak na sistemski pristup.

Kao prvo, prevencija bolesti je najlakši način za upravljanje biljkama. Liječenje nakon pojave patogena je vrlo skupo i često bezuspješno.

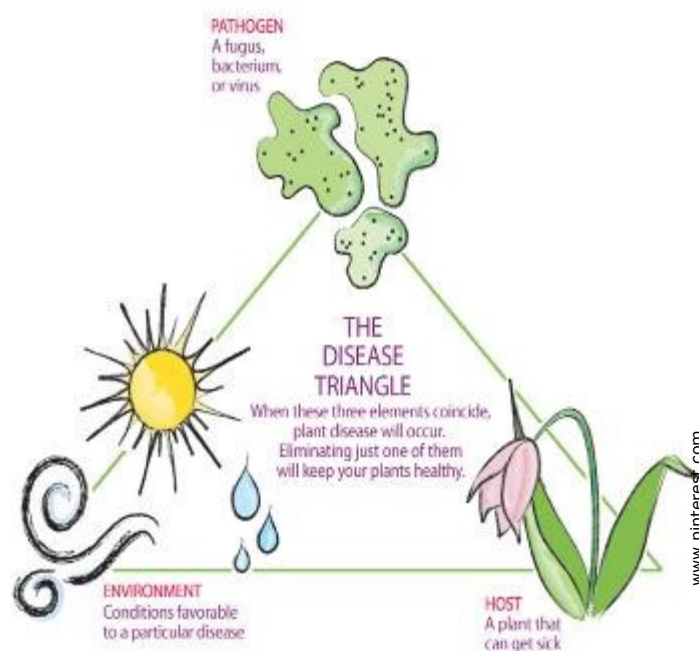
Drugo, razumijevanje patogena, uvjeta na farmi i okoline omogućava poljoprivredniku razvoj strategija koje će biti prilagođene njegovoj farmi i uspješne u sprječavanju istovremene pojave svih faktora iz trokuta bolesti.

Koje su strategije dostupne za upravljanje bolestima na ekološki način?

Možemo podijeliti strategije u odnosu na vremenski okvir u kojemu ih poljoprivrednika mora primijentiti.

- Dugoročne strategije se razvijaju kroz nekoliko godina i uključuju odabir lokacije, odabir sustava navodnjavanja te planiranje sustava uzgajanja (plodored, zelena gnojidba, itd.).
- Srednjoročne strategije podrazumijevaju aktivnosti koje se obavljaju prije vegetativnog razdoblja poput odabira sorti, vremena sadnje i sanitizacije.
- Kratkoročne strategije se mogu odrediti i primijeniti tokom vegetativnog razdoblja a uključuju malčiranje, primjenu zaštitinih sredstava, itd.

(IZVOR: articles.extension.org)

PATOGEN: gljivica, bakterija ili virus.

OKOLIŠ: pogodni uvjeti za određenu bolest.

DOMAĆIN: biljka koja može oboliti.

Kada se ta tri elementa susretu doći će do pojave bolesti.

CIJENA PROIZVODNJE JEFTINIH BANANA

Izvešće „Banana value chains in Europe and the consequences of Unfair Trading Practices“ objavljenom od strane BananaLink-a i Fair Trade Advocacy Office FTAO otkriva kako radnici u plantažama banana i mali poljoprivrednici iz zemalja u razvoju konstantno rade u „klimi straha“, zarađuju minimalne plaće na granici siromaštva te, povrh svega toga, redovito su izloženi toksičnim agro-kemikalijama.

Izvešće također pokazuje kako europski supermarketi doprinose toj situaciji sudjelovanjem u neetičkim trgovačkim praksama (Unfair Trading Practices- UTP). Izvešće se temelji na razgovorima sa više od 60 radnika uključenim u industriji banana u raznim zemljama Latinske Amerike te na istraživanju provedenom u Kostarici u kolovozu 2015. godine.

Lanac opskrbe banana je već duže vrijeme simbol nepravde u globalnom tržištu. Naime, trgovci zadržavaju oko 40% ukupnog profita prodaje banana dok radnicima ostaje između 0,7% i 1%.

Desetljećima je nekoliko multinacionalnih tvrtki dominiralo tržištem banana, negativno djelujući na živote radnika i poljoprivrednika. Sada je sve u rukama supermarketa.

Europska komisija je prepoznala učestalost neetičkih trgovačkih praksa te će slijedom toga odlučiti o uvođenju strožih propisa. Postoji, stoga mogućnost uvođenja promjena u politikama EU kojima bi se riješio problem neetičkih trgovačkih praksa. Slijedom toga, 50 000 građana EU je potpisalo peticiju Make Fruit Fair! kako bi potakli povjerenika Bienkowska na izradu zakonskog prijedloga.

(IZVOR: organic-market.info)

ZANIMLJIVOSTI O BANANAMA

107 milijuna tona banana proizvedeno u 2013. godini.

Postoji skoro 1000 vrsta banana, ali su najomiljene nama poznate Cavendish – žute boje i zaobljenog oblika.

Riječ banana potječe iz arapske riječi „banan“ (prst).

U prosjeku pojedemo **12 kg** banana godišnje.

Ekvador je najveći izvoznik banana.

PROIZVODNJA BANANA PO REGIJAMA

(IZVOR: bananalink.org.uk)

KOLIKO JE UISTINU ODRŽIVA PROIZVODNJA BANANA KOJE JEDEMO?

goldenfruits.ir

Lucia je zasukala rukave i otkrila ruke prekrivene bijelim mrljama. Ova 25-godišnjakinja radi u objektu za pakiranje banana- u vlasništvu velikog ekvadorijanskog izvoznika koji opskrbljuje tržište Ujedinjenog Kraljevstva- gdje primjenjuje pesticide na voćkama nakon berbe.

Ona tvrdi da nije nikad dobila adekvatnu opremu za zaštitu od tih toksičnih supstancija što predstavlja ozbiljno kršenje vladinih propisa i međunarodnih certifikacijskih zahtjeva.

Iako ekvadorijanski zakon predviđa za sve zaposlenike 15 dana godišnjeg odmora Lucia dosad nije imala niti jedan slobodan dan. „Naš nadzornik nam je rekao da će nam organizacija omogućiti plaćeni odmor sljedeće godine“ naglašava ironično Lucia.

„Iako radim bezbroj sati na dan, prekovremeni rad mi nije nikada isplaćen“ nastavlja Lucia. Kada je skupila hrabrost i obratila se nadzorniku u vezi prekovremenih sati, on joj je odgovorio da može slobodno otići ako joj se ne sviđa. Stoga je Lucia, samohrana majka dvoje djece, odlučila da je najbolje šutiti i ostati.

Lucia, nažalost, nije jedina u ovoj situaciji. Ekvador je najveći svjetski izvoznik banana.

2,5 milijuna radne snage u Ekvadoru ovisi o tom sektoru. Svakodnevni život na plantažama je očajan te su uvjeti većine radnika još uvijek bijedni i nedostojni.

Etička certifikacija?

Međunarodni sustavi certificiranja su se razvili kako bi odgovorili potražnji za etičkim proizvodima. Izvoznici banana ne mogu više prodavati svoje proizvode europskom tržištu ako ti proizvodi nisu certificirani od strane Global Gap-a, koji im nalaže primjenu strogih kodeksa vezanim za zdravlje, sigurnost, ekologiju i rad.

Preprodavači poput TESCO-a su išli korak dalje te su pokušali raditi direktno sa dobavljačima banana kako bi „garantirali da njihovi proizvođači djeluju u skladu sa najvišim etičkim standardima“.

Najveći trgovački lanac Velike Britanije je osmislio striktan sustav certificiranja kojeg dobavljači moraju poštivati ako žele plasirati svoje proizvode u TESCO-ovim trgovinama.

Postupak za dobivanje međunarodne certifikacije je dugačak i porpilično skup ali, obzirom je čak 46% ekvadorskih banana namijenjeno tržištu EU, većina izvoznika je voljna pokrenuti taj postupak kako bi održala svoje mjesto na tržištu.

„Takvi sustavi certificiranja su doveli do pozitivnih promjena za radnike“ tvrdi jedna proizvođačica iz Ekvadora. „Morali smo obnoviti cijeli objekt za pakiranje, omogućiti opskrbu pitkom vodom te prijaviti sve radnike u nacionalni sustav za socijalnu skrb.“

Kontrole nad certificiranim izvoznicima se vrše jednom godišnje kako bi se osiguralo njihovo poštivanje propisa.

Predstavnici raznih tvrtaka tvrde da inspektori mogu sami odlučiti s kojim će zaposlenicima pričati. Međutim, radnici pričaju drugu priču. „Voljela bih pričati s inspektorom“ kaže Lucia.

„Međutim, otkad sam se suprotstavila mom nadzorniku zbog visine plaće, on me šalje izvan objekta svaki put kada dolaze inspektori u kontrolu.“

„Na dan kontrole, nadzornici nam daju svu zaštitnu opremu no, čim inspektori odu, oduzimaju nam opremu i sve se vraća u prijašnje stanje“ tvrdi Ana koja radi na crno u objektu pakiranja.

„Inspektori bi trebali doći na nenajavljenu kontrolu da bi mogli vidjeti stvarno stanje i stvarne uvjete rada.“

Tvrđnje radnika ugrožavaju pouzdanost međunarodnih sustava certificiranja. Još jedan veliki problem je taj što većinu banana u Ekvodru proizvode mali proizvođači koji ne mogu sami zadovoljiti potražnju tržišta te, stoga, kupuju banane od trećih proizvođača koji nisu u sustavu međunarodnog certificiranja.

Rad bez ugovora, bez mirovine ali sa puno pesticida

www.andes.info.ec

Avioni redovito lete iznad plantaža gdje on radi te prskaju pesticide po voćkama dok su radnici na polju. „Ponekad se prskanje vrši za vrijeme ručka“ tvrdi Carlos. Obzirom da radnici jedu na otvorenom i njihova se hrana kontaminira sa tim pesticidima.

Plantaža gdje Carlos radi, prodaje svoje banane ekvadorijanskom izvozniku koji primjenjuje rigorozne etičke i socialne politike jer teži certifikaciji Fairtrade. I zaista, taj izvoznik primjenjuje u praksi gore naveden politike; svi radnici imaju zaštitnu opremu, objekti su čisti, radna atmosfera je ugodna.

S druge strane, Carlosovi uvjeti rada su čista suprotnost. „Moj je šef tiranin“ kaže Carlos, „Međutim, njegov je brat još gori. Jednom, jedan je radnik sjeo da se malo odmori i za par minuta se našao sa pištoljem uperenim u glavu.“

Dobre prakse nisu eliminirale loše prakse

Carlos, kao i bezbroj drugih radnika bez ugovora, osim što nema nikakve financijske sigurnosti nema ni nikakvih prava jer obzirom je bez ugovora na njega se ne odnose zakoni vezani za zaštitu prava radnika.

smallfarmersbigchange.coop

Carlos već 10 godina radi za jednog od tih trećih proizvođača 10 godina. Trenutno ima 55 godina i nikad nije sklopio ugovor o radu, nema pravo na mirovinu i nije nikad registriran u nacionalnom sustavu za socijalnu skrb.

Povreda radnih prava je uobičajena pojava u mnogim plantažama u Ekvadoru. Radnici su izjavili da rade bezbroj sati bez da im se išta dodatno isplati, žene dobivaju otkaz kada zatrudne i često trpe verbalno zlostavljanje od strane nadzornika.

Kupovinom banana od trećih proizvođača veliki izvoznici indirektno toleriraju i podržavaju takve ilegalne prakse a međunarodni sustavi certificiranja još uvijek nemaju izrađeni mehanizam za izbjegavanje takvih situacija.

Ključ za poboljšanje uvjeta rada leži u konstruktivnoj suradnji između radnika i njihovih poslodavaca.

Megabanana je jedina firma u Ekvadoru koja ima vlastiti neovisni sindikat. Sindikat je bio

otkaza. Nedavno nekoliko je vodećih sindikalista dobilo otkaz što dokazuje da je njihov strah opravdan.

I dok vlada Rafaela Correa nastoji poboljšati uvjete radnika u sektoru proizvodnje banana, agresivnost prema radnicima koji pristupaju sindikatima se nastavlja.

Ekvador nije izoliran slučaj; takvi nedostojni uvjeti rada su svakodnevna realnost radnika iz cijele Južne Amerike, Afrike i Azije.

Banana Link ima kao cilj razviti održivu proizvodnju tropskih voća, poboljšati uvjete rada te smanjiti utjecaj na okoliš takvih plantaža.

Ovaj je članak izvorno objavljen od strane Sustainable Food Trust čija je misija razviti sustav proizvodnje hrane koji će imati najmanji mogući utjecaj na okoliš i ljude.

(IZVOR: *aiab.it*)

www.live58.org

presudan u toj firmi jer je omogućio poboljšanje uvjeta rada. Na primjer, svi radnici u toj firmi dobivaju mjesečni dohodak za djecu, svi radnici mogu koristiti lokalnu liječničku uslugu, isplaćuje im se prekovremeni rad i godišnji odmor te prskanje pesticidima se nikad ne vrši tokom radnog dana.

Gore navedeni sindikat je član Nacionalne federacije za poljoprivredne radnike, seljake i autohtono stanovništvo (FENACLE), koja je organizirala u posljednjih 12 godina razne obuke za radnike u suradnji sa britanskom nevladinom organizacijom Banana Link.

Međutim, vrši se veliki pritisak nad tim sindikatima. Sve manji broj radnika se priključuje takvim udrugama zbog straha od

PRODAJA DRŽAVNOG ZEMLJIŠTA U MAĐARSKOJ – tko će se okoristiti?

U Mađarskoje je 16. studenog prošle godine pokrenuta prodaja čak 380 000 hektara državnog zemljišta. No, tko će dobiti svo to zemljište?

Prijedlog o prodaji je pokrenuo žestoke napade od strane opozicije ali skoro nikakvu reakciju od strane javnosti.

Riječ je uglavnom o obradivim površinama koje predstavljaju čak dvije trećine ukupnog državnog zemljišta. Zemljište stavljeno na prodaju sadržava oko 50,000 čestica, od kojih 80% ima manje od 10 hektara.

Čestice sa površinom manjom od 3 hektara će se prodavati putem javnih natječaja a veće čestice će se prodavati putem javnih aukcija.

Međutim, postoji nekoliko striktnih uvjeta vezanim za kupnju tih čestica: zemlja je neotuđiva u razdoblju od 20 godina; kupci moraju biti lokalni, certificirani poljoprivrednici; nije moguće kupiti više od 300 ha zemljišta.

Prodaja zemljišta predstavlja dodatan korak programa „Land to the farmers!“ kojim država namjerava podržati i pomoći malim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima. Naime, država smatra da zemlja mora biti u vlasništvu onih koju je obrađuju te se stoga odlučila na ovaj korak.

Država procjenjuje da će prodajom zaraditi 300 milijardi HUF (960 milijuna eura).

Međutim, opozicija smatra da je prodaja zemljišta čista prijevara kojom će se važna zemljišta dati u ruke nekolicini oligarha lojalnim trenutnoj vladi. Stranke iz opozicije su se ujedinile u javnoj demonstraciji ispred zgrade parlamenta kako bi se cijeli slučaj prosljedio ustavnom sudu.

Postoji nekoliko kritičnih točki vezanim za postupak prodaje zemljišta:

Javne aukcije očigledno pogoduju bogatim poljoprivrednicima koji već imaju u zakupu to zemljište te će stoga imati prednost pri kupnji.

Suprotno retorici države, dvadesetogodišnja zabranja otuđivanja zemljišta ne sprječava špekulacije jer nakon 20 godina cijena zemljišta će dosegnuti razinu cijena EU.

Da bi se kupac smatrao „lokalnim“ isti mora biti registriran u okrugu od 20 km od čestice. Međutim dovoljno je biti registriran 3 godine da bi se dobio status „lokalnog poljoprivrednika“.

Certifikat poljoprivrednika se dobiva u samo nekoliko tjedana za malo novaca (oko 640 eura). Zasad nikome nije odbijen zahtjev za certifikat obzirom je cijeli proces korumpiran. Iako se u pravilu može kupiti maksimalno 300 ha, nema restrikcija vezanim za kupnju dodatnih hektara u ime rođaka ili firmi partnera te naknadno objediniti cijelo zemljište.

Stoga, retorikom koja se priziva na romanticizam i demagogiju iz 1920-ih godina, država se uistinu odriče svojeg prava da utječe na budućnost zemlje i građana. Ovim programom će trenutni uvjeti ostati nepromijenjeni u sljedećih 20 godina te se neće investirati na održive poljoprivredne prakse koje podržavaju prehrambeni suverenitet.

Prodaja zemlje najboljem ponuditelju će samo dodatno obogatiti bogate te otežati proizvodnju zdrave ekološke, lokalne hrane.

(IZVOR: arc2020.eu)

NOVEL FOODS: EUROPSKA UNIJA REKLA DA ALGAMA I KUKCIMA

www.newfoodmagazine.com

komisija odobrila predviđa da se svi novi proizvodi podlože sigurnosnoj procjeni te autorizaciji kroz harmoniziranu proceduru na razini EU.

Klonirane životinje

U iščekivanju usvajanja zakona koji se odnose isključivo na kloniranje te restrikcija vezanim za pokuse na životinjama kao i novih defincija vezanim za nanomaterijale predviđene mjere i propisi bi se odnosili i na namirnice koje potječu od kloniranih životinja

Problem delegiranih akata

Europski parlament pokušava biti uključen u budućim ažuriranjima liste autoriziranih novel foods-a. U vezi toga nisu još definirani delegirani akti koji bi trebali regulirati cijeli proces.

Stoga će se rasprave između europskih institucija i dalje nastaviti.

(IZVOR: agronotizie.imagelinenetwork.com)

Europski parlament je odobrio pojednostavljenu proceduru za autorizaciju takozvanih „novel food“ to jest onih prehrambenih proizvoda koji se nisu redovito konzumirali prije 1997. godine.

Međutim, potrebno je još utvrditi način na koji će se ti proizvodi uvesti u tržište. Za utvrđivanje te procedure otvorit će se pregovori sa ostalim institucijama EU. Zasada se samo čeka potvrdni odgovor od strane Europske agencije za sigurnost hrane.

Što su „novel foods“

Ovim se pojmom označavaju prehrambeni proizvodi koji se nisu redovito konzumirali prije 1997. godine (1997. godine su se usvojili prvi propisi vezani za te proizvode). Riječ je o proizvodima koji su se razvili pomoću istraživanja, inovacija ili složenih procesa kao i proizvodi koji se tradicionalno konzumiraju izvan EU.

Lista svih odobrenih proizvoda koji spadaju u „novel foods“ je dostupna na web stranicama Europske komisije. Na toj listi možete pronaći na primjer chia sjemenke, kukce, alge, nanomaterijale, namirnice proizvedene u laboratoriju te razna nova bojila.

Novi propisi

Zakonodavni postupak kojeg je Europska

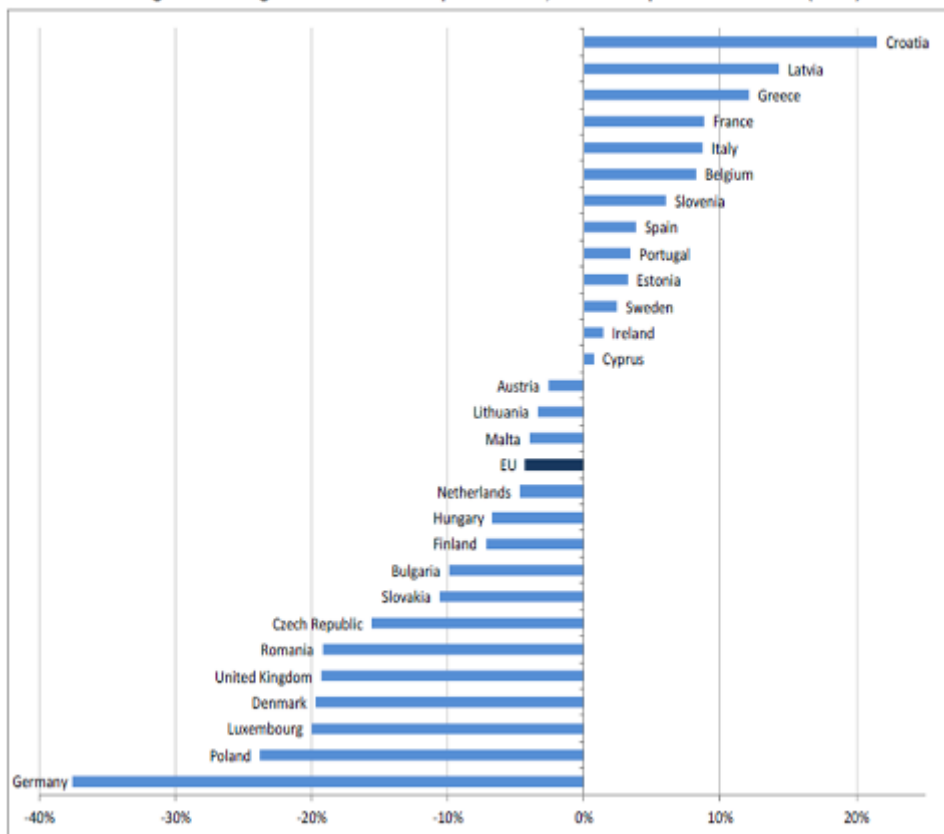

it.anygator.com

PAD POLJOPRIVREDNIH PRIHODA DILJEM EUROPSKE UNIJE

Change in real agricultural income per worker, 2015 compared with 2014 (in %)

predstavlja nastavak trenda pada u prihodima općenito: od 2010. do 2015. godine registriran je ukupan pad od 5,7%. I u ovom slučaju Njemačka se ističe više od ostalih država obzirom je u istoj registriran pad od čak 35,2%.

Slovačka, Mađarska i Češka su se suočile sa preobratom u poljoprivrednim prihodima; naime, isti su bili u rastu od 2010. godine no 2015. godina je pokazala da su trenutno u naglom padu.

S druge strane u Belgiji, Hrvatskoj, Latviji i Francuskoj se evidentirao suprotan slučaj te su u 2015. godini prihodi u fazi rasta.

Prema prvim procjenama objavljenim od strane Eurostat-a stvarni poljoprivredni prihodi su se smanjili za 4,3% unutar Europske unije.

Konkretno, procjenjuje se da su stvarni poljoprivredni prihodi po radniku u 2015. godini povećali u 13 zemalja EU odnosno smanjili u 15 zemalja EU u odnosu na prethodnu godinu.

Najznačajniji pad se registrirao u Njemačku gdje su se prihodi smanjili za skoro 40%.

Osim u Njemačkoj, znatni pad se registrirao i u Poljskoj (-23,8%), Luksemburgu (-20%), Danskoj (-19,7%), Ujedinjenom Kraljevstvu (-19,3%) i Rumunjskoj (-19,2%).

Među državama gdje je registriran porast prihoda se, među ostalim, ubrajaju Hrvatska (+21,5%), Latvija (+14,3%), Grčka (+12,1%), Francuska (+8,8%) i Italija (+8,7%).

Ti negativni rezultati u Njemačkoj djelomično objašnjavaju i opravdavaju nadolazeći prosvjed *Wir Haben Es Satt* koji će se fokusirati na zaštitu poljoprivrednika i njihovih prihoda. Prosvjed, često viđen kao protest protiv industrijske poljoprivrede, ove će se godine fokusirati na poljoprivrednike jer nema budućnosti bez poljoprivrednika.

Razni prosvjedi vezani za pad prihoda su organizirani i u Luksemburgu, sa naglaskom na stočarsku i mljekarsku proizvodnju.

(IZVOR: *arc2020.eu*)

Sveukupan pad poljoprivrednih prihoda

GDJE ZAVRŠAVAJU EUROPSKE KRUŠKE?

U Europi će se u 2015. godini ubrati otprilike 2.343.000 tona krušaka, 4% manje u odnosu na 2014. godini. Zaključak je to govora Elise Macchi, predsjednice kooperative CSO iz Ferrare, održanog u sklopu osmog svjetskog kongresa Interpera.

Predavanje Elise Macchi na svjetskom kongresu Interpera.

„Ako proanaliziramo posljednjih deset godina - objašnjava Macchi- možemo zaključiti da se ovogodišnja proizvodnja rangira na sedmom mjestu što se tiče volumena proizvodnje. U Italiji se očekuje 700 tisuća tona krušaka, to jest 31% ukupne proizvodnje, u Španjolskoj 400 tisuća tona a u Belgiji i Nizozemskoj 350 tisuća tona“.

Velika pažnju valja pridati i izvozu izvan Europe koji je dosegao 55% ukupne vrijednosti. (26% u 2000. godini).

„Belgija je- nastavlja Macchi- prije embarga, izvozila 40% svoje proizvodnje u Rusiju. Zatvaranjem ovog važnog tržišta Belgija je morala preusmjeriti svoj izvoz na druge države. Slijedom toga, Belgija trenutno najviše izvozi kruške u Nizozemskoj (18%) a slijede Litva (12%) i Francuska (11%). Samo manji dio je namijenjen unutarnjem tržištu. Općenito, količina izvezenih krušaka u razdoblju 2014- 2015. godine je ostala nepromijenjena u odnosu na 2013.- 2014. godinu“.

„Nizozemska najviše izvozi u Njemačku (23%); slijede Velika Britanija (13%) i Francuska (8%). Prije embarga, Nizozemska je izvozila u Rusiju preko 50 tisuća tona krušaka (15%). U razdoblju 2014.-2015. izvezeno je 214 tisuća tona krušaka, -7% u odnosu na prethodno razdoblje 2013.-2014.“.

„Glavno tržište za talijanske kruške je Njemačka (preko 40% izvoza), slijedi Francuska sa 10% ukupnog izvoza. Nastavlja se i pozitivan trend prema Libiji gdje se izvozi 7% ukupne količine krušaka namijenjenim izvozu. U Rumunjskoj i Austriji se izvozi 6-7% krušaka a u Hrvatskoj i Mađarskoj oko 3%“.

„Španjolska izvozi manje od 25 tisuća tona prema Italiji. Maroko je odnedavno postao važna destinacija gdje Španjolska izvozi skoro 20 tisuća tona. Zanimljiv je i Brazil gdje se izvozi oko 15 tisuća tona. Slijede Francuska i Njemačka sa oko 10% ukupnog izvoza. U Rusiju se prije embarga izvezilo oko 9% ukupne količine namijenjene izvozu“.

„Portugal izvozi čak 40% ukupne proizvodnje u Brazil. Slijede Velika Britanija (15%), Francuska i Španjolska sa malo manje od 15%. Prije embarga Rusiji je bilo namijenjeno 5% ukupne proizvodnje“.

Kao i ostalo voće i povrće i kruška se "globalizira" te se otvaraju nova tržišta. Naime, mora se uzeti u obzir činjenica da je ponekad jako teško povećati potrošnju u samim zemljama proizvodnje krušaka te se ne smije zaboraviti i embargo koji je bitno utjecao na izvoz. Stoga, valja potražiti nova tržišta kako bi se prihodi mogli održati.

“Belgija i Nizozemska su glavni izvoznici krušaka u Dalekom Istoku- nastavlja Macchi-Posebice u posljednjem razdoblju izvoz se povećao na skoro 10 tisuća tona. Međutim, još dan danas Belgija i Nizozemska su jedine države koje mogu izvoziti u tim zemljama, posebice u Kini i Hong Kongu”.

“Španjolska je glavni izvoznik za Bliski istok a slijede Italija i Portugal. Glavni su destinacije Izrael, Ujedinjeni Arapski Emirati i Saudijska Arabija”.

“Španjolska je glavni izvoznik i za Sjevernu Afriku, slijede Italija, Francuska i Portugal. Španjolske kruške su uglavnom namijenjene Maroku i Alžiru, dok su talijanske kruške namijenjene isključivo Libiji”.

“U Južnoj Americi prevladava Portugal, slijedi Španjolska. Već je nekoliko godina Brazil glavno tržište za portugalsku sortu Rocha”.

“Nova bi se tržišta mogla otvoriti i u Sjevernoj Americi gdje zasad svoje kruške izvoze samo Portugal i Italija”.

(IZVOR: agronotizie.imagelinenetwork.com)

EUROPSKE UNIJE

Od 2003. godine do 2013. godine broj poljoprivrednih gospodarstava u Italiji se smanjio za 48,6% dok je prosjek smanjivanja u EU od 27,5%.

Drugi zaprinjavajući podatak je prosječna dob poljoprivrednika. Skoro 1 od 3 poljoprivrednika u EU ima preko 65 godina (31,1%); na prvom se mjestu te neslavne liste nalazi Portugal gdje 50,1% poljoprivrednika ima više od 65 godina, slijede Rumunjska sa 41% i Cipar sa 40%.

U tih deset godina (2003.- 2013.) u cijeloj EU nestalo je 4 milijuna poljoprivrednih gospodarstava iako je poljoprivredna površina ostala praktički jednaka. U Italiji je situacija malo drukčija jer su se i površine smanjile za 6,9%. Stoga se u Italiji osim manjeg broja gospodarstava svjedoči i smanjenju poljoprivrede općenito.

Prosječna površina poljoprivrednih gospodarstava u EU je narasla sa 11,7 hektara u 2003. godini na 16,1 hektar u 2013. godini. U Italiji se u tih deset godina površina gotovo udvostručila (sa 6,7 ha u 2003. na 12 ha u 2013. godini). Na kraju liste se nalaze Grčka (6,8 ha) i Mađarska (9,5 ha).

Poljoprivredne površine u EU čine 6,9% ukupne površine. Te su površine uglavnom koncentrirane u Francuskoj (15,9%), Španjolskoj (13,4%), Velikoj Britaniji (9,9%), Njemačkoj (9,6%), Poljskoj (8,3%) i Rumunjskoj (7,5%).

(IZVOR: www.teatronaturale.it)

SPORA SMRT POLJOPRIVREDE

ITALIJA- NOVA APLIKACIJA ZA PREPOZNAVANJE EKOLOŠKI CERTIFICIRANIH PROIZVODA

Talijansko certifikacijsko tijelo ICEA (Istituto Certificazione Etica e Ambientale) je lansiralo novu aplikaciju za ekološke proizvode naziva **Icea Check**.

Aplikacija se može koristiti za prehrambene i kozmetičke proizvode. Verzija za prehrambene proizvode, naziva Icea Check Food, omogućava vam jednostavnu provjeru, putem vašeg pametnog telefona, ako su aditivi u proizvodu dobri ili loši.

Ideja za aplikaciju je nastala prije dvije godine te je besplatno dostupna na web stranicama certifikacijskog tijela ICEA. Zasada aplikaciju mogu preuzeti samo korisnici iPhone-a ili iPad-a no uskoro će ista biti dostupna i za Android operative sustave.

Jedan od temeljnih parametra vezanim za zahtjevima ekološke certifikacije je korištenje aditiva koji se dijele na bojila, konzervanse i arome.

Striktne ekološke uredbe dozvoljavaju korištenje samo određenih aditiva (njih desetak) čija je uporaba konstantno pod kontrolom europskih nadležnih tijela.

Software je ažuriran na bazi posljednjih novosti uvedenim sa EU uredbom br. 834/2007.

Aplikacija je vrlo jednostavna: dovoljno je upisati, u za to predviđeno mjesto, naziv aditiva koji se nalazi u proizvodu koji ste kupili i provjeriti ako se isti pojavljuje u zelenoj, žutoj ili crvenoj boji.

U prvom slučaju, budite mirni: EU uredba br. 834/2007 dozvoljava korištenje tog aditiva u ekološkoj proizvodnji.

Ako se naziv pojavljuje u žutoj boji bolje pripazite. Naime, žuta boja označava one aditive za koje je potrebno ustanoviti ako postoji interakcija između aditiva i proizvoda iz biljnog ili životinjskog podrijetla. Stoga, pri provjeri upišite i kategoriju proizvoda kojeg provjeravate.

Crvena boja označava one aditive koji, iako su proizvedeni u skladu sa zakonom, se najviše udaljavaju od zahtjeva standard ekološke certifikacije.

Ova inovativna aplikacija vam, osim prehrambenih proizvoda, omogućava provjeru i kozmetičkih proizvoda. Icea Cosmetic Check može prepoznati 9 000 sastojaka registriranih u europskoj listi sastojaka korištenim u kozmetičkoj industriji. Aplikacija se konstantno ažurira te bi uskoro mogla prepoznavati

čak 20 000 sastojaka.

Kako bi se izbjegle pogreške u tipkanju, program vam nudi nazive sastojaka na temelju prvih slova koje ste utipkali.

Icea Cosmetic Check procjenjuje sastojake na dobre (označene zelenom bojom) i loše (označene crvenom bojom).

Zelena boja označava sastojke koji su u potpunosti sigurni za naš organizam (eko kompatibilni, netoksični, dermokompatibilni).

Crvena boja označava one sastojke koji su u skladu sa zakonom ali ih osvještne tvrtke izbjegavaju.

Sastojci označeni zelenom bojom spadaju u grupu 3500 sastojaka dozvoljenim na temelju kriterija certifikacije ekološke kozmetike.

Sastojci označeni crvenom bojom uključuju petrolatum, parabene i druge sastojke koji ne predstavljaju garanciju za naše zdravlje i za okoliš.

(IZVOR: www.tuttogreen.it)

BADEMOVO MLIJEKO- JE LI UISTINU ZDRAVO I ODRŽIVO?

Ako u trgovini provirite u košaricu ljubitelja zdrave prehrane navjerojatnije ćete pronaći,

osim ekološkog karfiola i brdo avokada, bademovo mlijeko.

Prije nekoliko godina bilo je vrlo popularno sojino mlijeko, osobito među ljudima koji nisu htjeli piti kravlje mlijeko iz etičkih ili zdravstvenih razloga.

Međutim, postepeno je potrošnja sojinog mlijeka počela padati zbog sanitarnih i etičkih razloga (vezanim za korištenje GMO soje) i

počela je rasti potražnja za alternativnim biljnim napicima, poput rižinog mlijeka, konopljinog mlijeka i, najpopularnijeg, bademovog mlijeka.

Bademi se svrstavaju među najzdravijim namirnicama. Plod badema je bogat vitaminima, mineralima, bjelančevinama, nezasićenim masnoćama i vlaknima. Pokazalo se i da je konzumacija badema povezana sa smanjenjem rizika od srčanih bolesti i Alzheimer-a.

Slijedom toga, logično je zaključiti da je i bademovo mlijeko izuzetno zdravo i korisno za zdravlje. Istina je, međutim, da količina badema u većini tih napitaka predstavlja tek 2% ukupne količine sastojaka. Glavni je sastojak voda te odmah nakon vode šećer (naravno to se ne odnosi na napitke gdje je specificirano da nisu dodani dodatni šećeri). Kao i većina tih napitaka, bademovo mlijeko može sadržavati i razne aditive poput stabilizatora i emulgatora.

Što se tiče sečera, bademovo mlijeko sadržava manju količinu u odnosu na kravlje mlijeko te je stoga manje kalorično ali sadržava i manje bjelančevina.

Helen Bond iz British Dietetic Association-a tvrdi „Bjelančevine nam daju osjećaj sitosti koje traje duže vrijeme. Mljekarski proizvodi su, također, važan izvor lako dostupnog kalcija. Stoga, kada kupujemo biljne napitke, trebali bi kupovati one sa dodanim kalcijem obzirom je ono osnovno za održavanje kostiju.“

Kao i u slučaju kvinoje, proizvodnja bademovog mlijeka ima veliki utjecaj na okoliš. Preko 80% svjetske proizvodnje badema je koncentrirano u Kaliforniji koja trenutno prolazi kroz najgori period suše ikad registriranom u povijesti. Potrebno je čak 5 litara vode da bi se proizveo samo jedan badem.

No unatoč tim problemima, sadnja badema se nastavlja obzirom na velike profite koji su u igri.

Za usporedbu, kravlje mlijeko ima još veći utjecaj na okoliš jer za proizvodnju 100 ml mlijeka potrebno je čak 100 litara vode. Štoviše, proizvodnja mlijeka nije koncentrirana na jednom području već je rasprostranjena cijelim svijetom.

Prošle je godine objavljen veoma oštar članak od strane Mother Jones-a (autor Tom Philpott) koji je opisao posljedice za okoliš uzgoja badema u Kaliforniji. Naime, poljoprivrednici buše teren kako bi došli do podzemnih voda i opskrbili se potrebnom vodom. Slijedom toga došlo je do snižavanja površine terena za 27 cm što predstavlja veliku prijetnju za stabilnost raznih infrastruktura (mostovi, ceste, itd.). Uzgoj badema također šteti i pčelama. Svake godine donose se u Kaliforniji 1,6 milijuna košnica kako bi se poboljšalo oprašivanje badema. Međutim riječ je o plantažama prepunim pesticidima. Slijedom toga, veliki broj pčela pa čak i cijelih kolonija odumire tokom oprašivanja.

(IZVOR: *aiab.it*)

HRANA U PRAHU ZA SVE UŽURBANIJE LJUDE

Samljeveno sušeno voće, sjemenke i dehidrirano voće su tipični sastojci napitaka koji služe kao nadomjestak obroka. Prah se obično pomiješa vodom te se dobiva gusta tekućina smeđe ili zelene boje.

Tvrtke koje trguju tim proizvodima su uvjerene da su ti pripravci bolji od tradicionalnih obroka.

Naime, Simo Suoheimo, suosnivaatelj finske tvrtke Ambronite sa sjedištem u Kaliforniji je izjavio: „Vjerujemo da je tradicionalan sustav prehrane propao....više od 40% prehrambenih proizvoda u SAD-u se odbacuje duž lanca proizvodnje počevši od poljoprivrednog gospodarstva. U isto vrijeme polovica stanovništva pati od dijabetesa“.

Prema riječima proizvođača tih napitaka svaka porcija sadržava adekvatne količine

vitamina, bjelančevina i ugljikohidrata te sve nutritivne sastojke poput potpunog obroka. Suoheimo smatra da su ti napici ekološki održiviji jer je pakiranje minimalno te zahvaljujući dugom roku trajanja rizik bacanja hrane je sveden na minimum. Međutim, za razliku od mesa proizvednom u laboratoriju, za te napitke ne postoje još uvijek znanstvene studije koje su ustanovile njihovu održivost.

Tvrtka Ambronite za svoje napitke uvozi orahe iz Bolivije, kokosovo brašno iz Filipina, bademe iz Španjolske. Šumsko voće se ručno bere u Finskoj. Tvrtka također kupuje ekološki certificirane proizvode kadgod je to moguće.

Kako je moguće izjaviti da je određeni proizvod održiv ako se njegovi sastojci kupuju diljem cijelog svijeta?

Naime, koncept održivosti je usko povezan sa smanjenjem zagađenja koji proizlazi iz prijevoza sirovina sa jednog kontinenta na drugi.

James Collier, suosnivač engleske tvrtke poznate po proizvodnji praha Huel, koji služi kao nadomjestak obroka, smatra da: „Trenutne strategije za poboljšanje ljudskog zdravlja su potpuno krive. Ljude se ohrabruje na čitanju etiketa što nije uvijek dobro jer bi to moglo potaknuti potrošače na kupnju proizvoda sa manjom količinom masnoća ignorirajući pritom kriterij idealne prehrane. Trebali bismo navesti potrošače na poboljšanje njihovih prehrambenih navika što ne podrazumijeva drastično smanjenje unosa soli i šećera“.

Kao i u slučaju tvrtke Ambronite i sastojci praha Huel su isključivo biljnog podrijetla kako bi se izbjegao utjecaj na okoliš povezan sa proizvodnjom mesa.

U današnjem društvu, gdje su ljudi stalno u žurbi, nadomjestak prehrani dodatno ubrzava proces mehanizacije ljudskih života. Ti napici

su poput sintetičkog ulja koji se stavlja u motoru automobila. I mi, ljudi, smo postali poput tih automobila koji jure sivim cestama grada.

Umjesto da liječimo simptome (potreba za smanjenjem vremena potrebnom za pripremu i konzumaciju jela) trebali bi djelovati na uzroke tog nemira i nelagode (ekonomske nejednakosti, kapitalizam, itd.), putem pametnih političkih, ekonomskih i socijalnih odluka a ne na njegove posljedice (pretrpanost radom, nestajanje vrijednosti vremena, itd.).

Uostalom, postoji razlog zbog kojeg nas je priroda podarila zubima.

Dovoljno je izdvojiti 6 eura za napitak Huel (englezi bi taj obrok nazvali „drinkable“) koji sadržava kalorije prosječnog ručka. Sa 30 eura pak možete kupiti napitke Ambrosite u količini koja vam omogućava dnevni unos od 2000 kalorija.

Po istoj cijeni biste mogli kupiti već pripremljene obroke, pa čak i one ekološke.

Zašto, onda, potencirati ovu vrstu sterilne hrane? Odgovor je vrlo jednostavan: svaka je izlika dobra za izgradnju biznisa koji odgovara potrebama čovjeka bez da se istog educira kako se hraniti na zdravi način. I naravno dosta ljudi nasjeda na marketinška oglašavanja tih napitaka. Ono što ih privlači je činjenica da se korištenjem istih izbjegavaju razne aktivnosti poput nabavka i pripreme hrane te čišćenja nakon jela.

Napitci kao nadomjestak obroka označavaju kraj tradicionalnog ručka. Ova izjava priziva distopične slike obitelji koje u sterilnim kuhinjama čekaju svoju porciju.

„Hrana je svakodnevna potreba koja nam daje potrebnu energiju. Za osobe koje su stalno u pokretu najvjerojatnije su ti napici korisni“ objašnjava Tim Benton, profesor Sveučilišta u Leeds-u. „No, za većinu nas, hrana ima i druge funkcije poput zabave, druženja s obitelji i prijateljima. Sve te funkcije se ne mogu tako lako zamijeniti“.

Doktorica Joanna Kershaw, docent u Sveučilištu u Manchester-u se slaže sa gore navedenom tvrdnjom. „Hrana je mnogo više od jednostavnog prehranjivanja“ dodaje doktorica. Doktorica smatra da su napici korisni u medicinske svrhe osobito za one ljude koji imaju problema sa žvakanjem ili gutanjem hrane ili za one ljude koji imaju problema sa težinom. No, ti napici ne mogu zamijeniti užitek u jedenju hrane.

„Naš cilj nije u potpunosti zamijeniti tradicionalnu hranu“ objašnjava Suoheimo. „Ti su napici korisni kada nemate puno vremena za ručak te predstavljaju bolji izbor od brze hrane ili raznih snackova“.

(IZVOR: *aiab.it*)